Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1949

Vragen van de leden **Dik-Faber** (ChristenUnie) en **Wolbert** (PvdA) aan de Minister van Volksgezondheid Welzijn en Sport over *sluipsuikers in drinkpakjes voor kinderen* (ingezonden 11 februari 2016).

Antwoord van Minister **Schippers** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 21 maart 2016). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2015–2016, nr. 1757.

Vraag 1
Kent u het onderzoek van Foodwatch over het suikergehalte in drinkpakjes voor kinderen?[1]

Antwoord 1
Ja, dat onderzoek ken ik.

Vraag 2
Deelt u de mening dat dit onderzoek laat zien dat er nog veel moet gebeuren om het voor kinderen gemakkelijker te maken om gezond te leven? Deelt u de mening dat er in het preventiebeleid prioriteit gegeven moet worden aan de gezondheid van kinderen? Deelt u de mening dat het beperken van suikerinname hieraan een positieve bedrage levert?

Antwoord 2
Net als u maak ik mij zorgen over overgewicht en obesitas bij kinderen. Daarom zet ik op vele manieren in op preventie van overgewicht. Zo richt het programma Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG) zich op het behalen van een stijging van het percentage jongeren op een gezond gewicht in 75 gemeenten in 2020. Specifiek richting de kinderopvang helpt het programma Gezonde Kinderopvang voorschoolse voorzieningen om door middel van een integrale aanpak een gezonde leefstijl van de jonge jeugd te bevorderen. Voor het onderwijs draagt programma Gezonde School hier actief aan bij. Daarnaast wordt gewerkt aan meer uren bewegingsonderwijs, gegeven door leerkrachten met kennis van bewegen. De buurtsportcoach, inmiddels bijna 3000 in Nederland, stimuleert bewegen na schooltijd. De Gezonde sportkantine is een initiatief om in sportkantines het gezonde

[1] https://www.foodwatch.org/fileadmin/foodwatch.nl/Onze_campagnes/Voedsel___Gezondheid/Coca_Cola_Index/Documents/Foodwatch_-_2016_-_Drinkpakjes_voor_kinderen.pdf

ah-tk-20152016-1949
ISSN 0921 - 7398
's-Gravenhage 2016

voedingsaanbod meer ruimte en aandacht te geven, net zoals al een aantal jaren gebeurt in de schoolsetting via De Gezonde Schoolkantine. Tenslotte zal de Staatssecretaris van Landbouw in samenwerking met de staatsecretaris van VWS ook geïntensiveerd inzetten op aandacht voor goede voeding in het basisonderwijs, mede door middel van bestaande programma's als EU Schoolfruit en Smaaklessen. Al deze programma's hebben de focus op kinderen. Via het Akkoord Verbetering Productsamenstelling wordt prioriteit gegeven aan levensmiddelen die door kinderen worden geconsumeerd. Ook het voedselkeuzelogo het Vinkje helpt om voor mensen de gezonde keuze makkelijker te maken. Het Vinkje staat op die producten die in hun categorie de beste samenstelling (v.w.b. zout, verzadigd vet en suiker) hebben. Het Voedingscentrum komt eind maart met een vernieuwde Schijf-van-Vijf, waarin naast de feitelijke informatie over wat een gezond voedingspatroon is ook informatie wordt gegeven over wat je zelf zou kunnen bereiden. Tot slot wordt via het Nationaal Programma Preventie «Alles is gezondheid...» de versterking gezocht van maatschappelijke organisaties en anderen die hieraan willen bijdragen.

Vraag 3
Kunt u een stand van zaken geven van de uitvoering van het Akkoord Verbetering Productsamenstelling? Kunt u aangeven welke zichtbare resultaten de levensmiddelenindustrie de afgelopen jaren heeft bereikt om het suikergehalte in kinderdrankjes te verminderen? Vindt u dit ambitieus genoeg? Zo ja, waarom? Zo nee, welke stappen gaat u zetten om het suikergehalte in kinderdranken omlaag te brengen?

Antwoord 3
Ik heb u met mijn brief van 17 december 2015 (Brief TK 2015–2016, 32 793, nr. 205) geïnformeerd over de voortgang van het Akkoord Verbetering Productsamenstelling. De afspraken over suikerreductie in frisdrank en zuiveldranken zijn in 2015 gemaakt, hierover zijn nog geen resultaten beschikbaar. De suikerconsumptie via frisdranken zal in 2020 met 10% zijn verlaagd, in zuiveldranken en -toetjes is per subcategorie (yoghurt en kwark, basisvla, vla «specialties», pudding en mousse, zuiveldranken) een maximum gehalte aan toegevoegde suikers vastgesteld per eind 2017.
De afspraken in het akkoord kennen een stapsgewijze aanpak, na de eerste stap zullen richting 2020 zeker volgende stappen in zout-, verzadigd vet- en suikerreductie plaatsvinden. Een stapsgewijze aanpak is nodig om duurzaam resultaat te behalen, zowel vanwege smaakgewenning bij de consument als vanwege haalbaarheid voor het bedrijfsleven.

Vraag 4
Kunt u de consumptie van deze drankjes door kinderen in beeld brengen? Als deze dranken nog op grote schaal genuttigd worden, tegen het advies van het Voedingscentrum in, wilt u hier dan iets aan doen? Zo ja, welke acties onderneemt u? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4
De Voedselconsumptiepeiling 2007–2010 is voor kinderen en jongeren uitgevoerd onder 7 tot 19 jarigen. Hieruit blijkt dat 7–11 jarigen gemiddeld 1,2 liter vocht per dag consumeren, waarvan 29% water, 28% frisdranken, 25% zuiveldranken. 12–19 jarigen consumeren gemiddeld 1,6 liter vocht per dag, waarvan 32% frisdranken, 29% water, 17% zuiveldranken en 10% vruchtensappen. Hoeveel van deze dranken uit drinkpakjes worden genuttigd is niet bekend.
Er lopen voorlichtingsactiviteiten die aandacht vragen voor gezonde leefstijl, onder andere via het Nationaal Programma Preventie «Alles is gezondheid...», Jongeren Op Gezond Gewicht en het bredere programma Gezonde School. Gezonde voeding is hier onderdeel van en specifiek wordt de aandacht gericht op meer water drinken.
Via een publiekscampagne over de nieuwe Schijf-van-Vijf zal de consument vanaf eind maart worden gewezen op de gezonde keus. In de nieuwe Schijf-van-Vijf zijn de nieuwe richtlijnen van de Gezondheidraad verwerkt.
Wat ouders aan hun kinderen meegeven naar school is primair hun verantwoordelijkheid, maar ik stimuleer ouders op verschillende manieren om ook hierin de gezonde keuze te maken.

Vraag 5
Waarom zijn er in het Akkoord Verbetering Productsamenstelling geen concrete afspraken gemaakt over de maximale suikerhoeveelheid te nuttigen per dag, zoals met zout en vet? Kunt u uitleggen waarom de sterke aanbeveling van de Wereldgezondheidsorganisatie niet is overgenomen om maximaal 10% energie uit suiker te halen?[2] Deelt u de mening dat er nog veel te winnen valt op het gebied van sluipsuikers, onder andere in soepen, sauzen en vleeswaren?

Antwoord 5
In het akkoord ligt, als het gaat om suikerconsumptie, de nadruk op energie-inname. Hierbij gaat het enerzijds om verbetering in productsamenstelling en anderzijds over portiegrootte. De aanpak is afhankelijk van de productcategorie. Binnen het akkoord wordt in eerste instantie ingezet op die productcategorieën die de grootste bijdrage leveren aan de inname van zout, verzadigd vet en/of calorieën (vet en suiker). De grootste categorieën voor suikerinname zijn melk(producten), banket en zoetwaren en dranken. De suikerinname via soepen, sauzen en vleeswaren is erg laag. In de subcategorie rode sauzen is het aandeel suiker hoger. Er zullen in 2016 afspraken worden gemaakt voor de suikerreductie in deze subcategorie sauzen.
In de categorieën soepen, sauzen en vleeswaren ligt de focus nu op zoutverlaging en voor vleeswaren ook op verlaging van verzadigd vet. In vleeswaren zijn hierin afgelopen jaren reductiestappen gezet. De retail en de branche-organisatie voor vleeswaren hebben onlangs aangegeven dat sinds 2013 het zoutgehalte in verschillende vleeswaren gemiddeld met 21% is verlaagd en het verzadigd vetgehalte met 9%. Voor sauzen is de ambitie om het zoutgehalte te verlagen met 5 tot 10%. Voor soepen en bouillons zal 15% van het assortiment in 2017 aan de afgesproken verlaagde zoutniveau voldoen.

Vraag 6
Kunt u aangeven of en hoe u dit probleem aan de orde gaat stellen bij de conferentie over productverbetering in Amsterdam op 22 en 23 februari? Welke andere maatregelen onderneemt u om verbetering van de productsamenstelling hoog op de agenda van de EU te plaatsen?

Antwoord 6
Omdat ons winkelschap een internationaal karakter kent, zal er juist een Europese aanpak voor verbetering productsamenstelling moeten komen. Tijdens het EU-voorzitterschap is mijn inzet dan ook om naar meer samenhang en samenwerking te komen binnen Europa, met lidstaten, bedrijfsleven en andere organisaties. Met de conferentie op 22 en 23 februari heb ik lidstaten en bedrijfsleven aangezet tot instemming voor een gezamenlijke aanpak (Roadmap for action). Centraal staat de reductie van zout, verzadigd vet en calorieën (vet en suiker) in ons voedsel door middel van productverbetering. Het stapsgewijs gezonder maken van het productaanbod zal over heel Europa moeten plaatsvinden. Nederlandse soep, sauzen en frisdranken staan immers naast het aanbod van andere EU-landen. Een interne markt maakt dat deze omslag op EU-niveau moet plaatsvinden.
Hiervoor bleek ook een brede steun vanuit lidstaten en het bedrijfsleven. Tijdens de informele en formele gezondheidsraden zal de Roadmap for action op de agenda staan. Het doel is alle lidstaten hiermee te laten instemmen. Met lidstaten die na Nederland het voorzitterschap voeren heb ik gesprekken om dit onderwerp hoog op de agenda te houden in de EU, opdat de Roadmap for action ook daadwerkelijk wordt geïmplementeerd. Ik werk met betrekking tot productverbetering nauw samen met de Staatssecretaris van Landbouw, die in zijn (landbouw)raden het belang van gezonde voeding en terugdringen van consumptie van zout, verzadigd vet, en calorieën (vet en suiker) actief inbrengt en benadrukt.

---

[2] http://www.who.int/nutrition/publications/guidelines/sugars_intake/en/